

Information

Strategi för trygg stadsplanering

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Informationen avser arbetet om trygghet och säkerhet i plan- och bygglovsprocessen. Den 21 februari 2018 fattade miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslut om att aktualisera och uppdatera den strategin som togs fram 2001 i syfte att implementera det brottsförebyggande arbetet i plan- och bygglovsprocessen. Nämnden beslutade även att en beskrivning om hur en plan eller ett bygglov bidrar till det brottsförebyggande arbetet ska vara en del av underlag inför beslut.

Baserat på beslutet arbetar planenheten för att höja kunskapsnivån inom aspekter kopplade till trygghet och säkerhet i planeringen. Under 2019 planeras hjälptexter och checklistor i planbeskrivning och miljöredovisning att uppdateras. För områden där det bedöms finnas ett behov ska brottskonsekvensbeskrivningar göras.

Utifrån det arbete som genomförs under år 2019, då även arbetssätt och målkonflikter kommer att utvärderas, kan omfattning och innehåll för att aktualisera och uppdatera strategin tydliggöras. Då trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder formas i olika skeden av stadsbyggnadsprocessen samt vid drift och underhåll bör uppdateringen av strategin tas fram gemensamt av flera enheter, tillhörande olika nämnder.

Förslaget beslut har inga ekonomiska konsekvenser för Nacka kommun. Genom att se över platsens förutsättningar, lokalisering och färdvägsmöjligheter ur ett trygghetsperspektiv kan utemiljöer som bidrar till ett ökat välmående hos barn och unga utvecklas och planeras.

Ärendet

Arbetet om trygghet och säkerhet i plan- och bygglovsprocessen initierades genom ett politikerinitiativ den 8 november 2017 då stadsbyggnadsdirektören fick i uppdrag att ta fram en strategi för hur stadsbyggnadsprocessen kan bidra till att skapa ett tryggare och säkrare Nacka. Initiativet inkluderade även framtagande av riktlinjer för hur trygghet och säkerhet vid bygglov och planarbete säkerställs.

Planenheten har tidigare tagit fram en strategi, *Brottsförebyggande åtgärder i fysisk planering - en beskrivning av projektet och en handledning i stadsbyggnadsprocessen* på uppdrag av kommunstyrelsen år 2000. Enligt ett beslut i kommunstyrelsen den 7 maj 2001, ska kommunen i stadsbyggnadsprocessens olika skeden verka för att tryggheten och säkerheten ökar och brottsligheten minskar i Nackas bebyggelsemiljöer genom att brottsförebyggande aspekter beaktas i översiktsplanen, en brottsförebyggande analys görs i detaljplaner samt genom att information ges till fastighetsägare och exploatörer i bygglov- och genomförandeskedet. Målet med uppdraget var att utforma den fysiska miljön på ett sådant sätt att brott förhindras eller motverkas, varför strategin innehåller en checklista över påverkande faktorer samt ett antal huvudprinciper till grund för den brottsförebyggande planeringen genom hela stadsbyggnadsprocessen.

År 2000–2001 var företeelsen att föra in brottsförebyggande aspekter i den fysiska planeringsprocessen relativt ny. Att jobba med brottsförebyggande planering är idag varken nytt eller obeprövat, vare sig inom forskning eller kommunens arbete med stadsplanering. Brottsförebyggande frågor beaktas inom översiktsplanering, detaljplanearbete, bygglov, genomförande samt vid drift och underhåll.

Baserat på politikerinitiativet, den befintliga strategin och det brottsförebyggande arbetet inom kommunen beslutade miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 21 februari 2018:

- Att aktualisera och uppdatera den strategin som togs fram år 2001 i syfte att implementera det brottsförebyggande arbetet i plan- och bygglovsprocessen.
- Att en beskrivning om hur en plan eller ett bygglov bidrar till det brottsförebyggande arbetet som ska vara en del av underlag inför beslut.

Baserat på beslutet arbetar planenheten för att höja kunskapsnivån inom aspekter kopplade till trygghet och säkerhet i planeringen. Under 2019 planeras hjälptexter i planbeskrivning och miljöredovisning att uppdateras som tillsammans med checklistor ger stöd för att identifiera förutsättningar och åtgärder samt beskriva konsekvenser av ett planförslag ur trygghets- och säkerhetssynpunkt. För områden där det bedöms finnas ett behov ska brottskonsekvensbeskrivningar göras. I dessa områden bör en sakkunnig resurs kallas in som bevakar dessa frågor. Ytterligare samarbete med polis kan vara aktuellt vid behov.

Utifrån det arbetet som genomförs under år 2019, då även arbetssätt och målkonflikter kommer att utvärderas, kan omfattning och innehåll för att aktualisera och uppdatera strategin tydliggöras. En strategi anger vilka inriktningar som är viktigast inom ett område. En strategi pekar ut strategiska vägval och de områden som är avgörande för att nå målet, men går inte in på hur man praktiskt ska agera. Då trygghetskapande och brottsförebyggande åtgärder formars i olika skeden av stadsbyggnadsprocessen samt vid drift och underhåll bör uppdateringen av strategin tas fram gemensamt av flera enheter, tillhörande olika nämnder.

Ekonomiska konsekvenser

Föreslaget beslut har inga ekonomiska konsekvenser för Nacka kommun. Arbetet under 2019 bekostas inom ramen för planenhetens verksamhetsutveckling. För att ta fram en strategi som involverar hela stadsbyggnadsprocessen, tillhörande fler enheter och nämnder kan ett anslag från flera nämnder behöva sökas inför 2020.

Konsekvenser för barn

Att den byggda miljön är attraktiv och tillgänglig för barn och unga handlar i högsta grad om den sociala dimensionen av hållbar utveckling. För att säkra goda förutsättningar för barn och unga att leva och utvecklas i städer och tätorter behöver utemiljöer tillvaratas och utvecklas. Genom att se över platsens förutsättningar, lokalisering och färdvägsmöjligheter ur ett trygghetsperspektiv kan utemiljöer som bidrar till ett ökat välmående hos barn och unga utvecklas och planeras.

Tidplan

2019	Uppdatera hjälptext i planbeskrivning och miljöbeskrivning. Ta fram checklistor. Ta fram brottskonsekvensbeskrivningar för områden med behov.
2020	Aktualisera och uppdatera strategin.

Angela Jonasson
 Biträdande enhetschef
 Planenheten

Emily Sedin
 Landskapsarkitekt
 Planenheten

Felicia Liabäck Löwstett
 Planarkitekt
 Planenheten

Bilagor

- Politikerinitiativet – strategi för tryggare stadsplanering
- Beslut, Strategi för trygg stadsplanering